Folkhälsomyndigheten

Snusanvändning bland skolbarn i Sverige 2002–2026

År 2025/26 hade var tredje 15-åring och var tionde 13-åring snusat. I dag är det lika vanligt att flickor som pojkar snusar. Vitt snus är den vanligaste typen av snus bland 13- och 15-åringar. Redan bland 11-åringar förekommer snusanvändning.

Barn och unga är extra känsliga för nikotin under uppväxttiden, och det är i ung ålder som de flesta börjar använda tobaks- och nikotinprodukter och blir beroende av nikotin (1). Det finns i dag olika sorters snus:

- Tobakssnus som innehåller både tobak och nikotin.
- Nikotinsnus, även kallat vitt snus, som har funnits på marknaden i cirka 10 år.

Skolbarns snusning är kvar på höga nivåer

År 2025/26 hade 1 procent av de 11-åriga flickorna och 3 procent av de 11-åriga pojkarna snusat. Andelen 13-åriga flickor som hade snusat minskade från 10 procent 2001/02 till 2 procent 2013/14, för att sedan öka till 9 procent 2025/26.

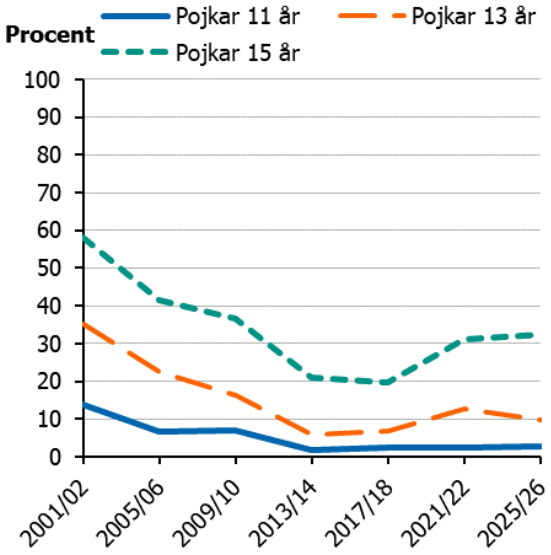
För pojkarna i samma ålder minskade andelen som hade snusat från 35 procent 2001/02 till 6 procent 2013/14, för att sedan öka till 10 procent 2025/26. Även bland 15-åringarna har utvecklingen de senaste 25 åren gått från att först minska till att öka igen år 2017/18.

Sammanfattning

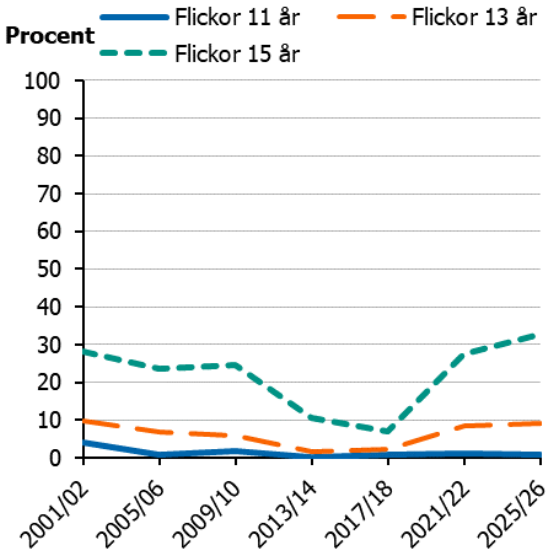
Undersökningen Skolbarns hälsovanor visar att snusanvändning förekommer redan bland 11-åringar.

Sedan mätningen 2017/18 har andelen skolbarn som snusat ökat bland 13- och 15-åringar. Den största ökningen har setts bland flickor och idag är det lika vanligt att flickor och pojkar har snusat. Ökningen sammanfaller med introduktionen av vitt snus på den svenska marknaden. Vitt snus är idag den vanligaste använda snussorten bland skolbarn.

Figur 1. Andel (i procent) pojkar i respektive ålder som har snusat, 2001/02–2025/26.

Figur 2. Andel (i procent) flickor i respektive ålder som har snusat, 2001/02–2025/26.

Snusanvändning
Åren 2001/02–2009/10 fick eleverna i Skolbarns hälsovanor svara på om de någonsin prövat att snusa. Sedan 2013/14 får de svara på hur många dagar (om några) de snusat i sitt liv. Figur 1–2 visar andelen elever som svarat att de någonsin prövat att snusa eller snusat minst en dag i sitt liv. De skillnader över tid och mellan olika grupper som kommenteras i det här faktabladet är statistiskt säkerställda.

Nikotin är starkt beroendeframkallande
Alla tobaks- och nikotinprodukter innehåller nikotin som är starkt beroendeframkallande och barn och unga som använder produkterna riskerar att fastna i ett livslångt beroende. Läs mer om hälsoriskerna med nikotin på Folkhälsomyndighetens webb.

Andelen 15-åriga flickor som hade snusat minskade från 28 procent 2001/02 till 7 procent 2017/18, för att därefter öka till 33 procent 2025/26. För pojkarna i samma ålder minskade andelen från 58 procent år 2001/02 till 20 procent 2017/18, för att sedan öka till 33 procent 2025/26.

Under nästan hela perioden har det varit vanligare att pojkar, i alla tre åldrar, har snusat jämfört med flickor. Numera är det dock lika vanligt att flickor och pojkar (13 och 15 år) har snusat.

Vitt snus är vanligast

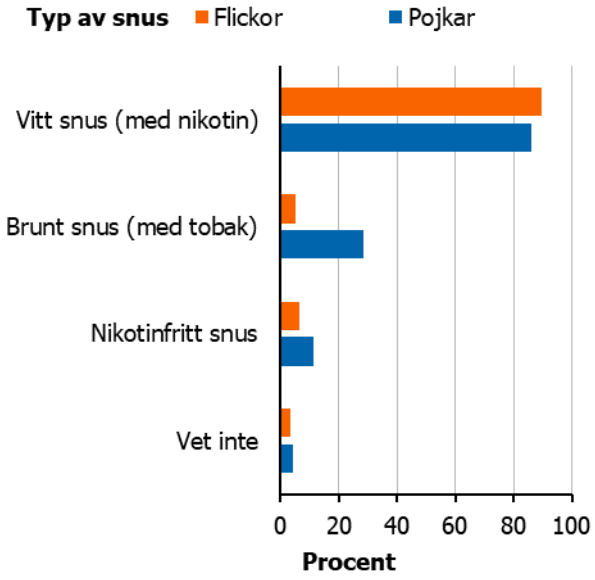
De skolbarn som hade använt snus fick en följdfråga om vilken typ av snus de hade använt. Bland 13-åringar var vitt snus vanligast. 83 procent av flickorna och 69 procent av pojkarna hade använt vitt snus. Det var betydligt färre som hade använt brunt snus med tobak: 8 procent av flickorna och 21 procent av pojkarna. Ännu färre svarade nikotinfritt snus: 9 procent av flickorna och 19 procent av pojkarna.

Även bland 15-åringar var vitt snus vanligast, både bland flickor och pojkar (figur 3). 90 procent av flickorna och 86 procent av pojkarna hade använt vitt snus. Brunt snus med tobak hade betydligt färre använt: 5 procent av flickorna och 29 procent av pojkarna. Nikotinfritt snus hade 7 procent av flickorna och 11 procent av pojkarna använt.

Typ av snus

År 2025/26 fick de 13- och 15-åriga som använt snus en följdfråga: ”Till dig som använt snus, vilken typ av snus har du då använt? Du kan markera flera alternativ". Svarsalternativen var vitt snus (med nikotin), brunt snus (med tobak), nikotinfritt snus samt vet inte.

Figur 3. Andel (i procent) 15-åringar som använde olika typer av snus, 2025/26.

Om studien Skolbarns hälsovanor
Skolbarns hälsovanor är en enkätundersökning bland 11-, 13- och 15-åringar. Enkäten fylls i under en lektionstimme. Deltagandet är frivilligt och skolbarnen besvarar enkäten anonymt.

Studien har genomförts i Sverige vart fjärde år sedan 1985/86. Den genomförs dessutom i cirka 50 länder i Europa, Nordamerika och Asien. De flesta frågor i enkäten är desamma varje datainsamling och handlar om hälsa, livsvillkor, skolan, sociala relationer och levnadsvanor.

Urvalet är nationellt och omfattar vanligtvis cirka 10 000 skolbarn i Sverige. År 2025/26 var urvalet utökat för att resultaten skulle kunna presenteras på regional nivå. Totalt deltog cirka 45 000 skolbarn från nästan 2 500 skolor. I det här faktabladet presenteras dock nationell data 2001/02–2025/26.

Referenser

1. Kunskap om tobaks- och nikotinprodukters skadeverkningar. Återredovisning av regeringsuppdrag. 2023. Folkhälsomyndigheten. https://www.folkhalsomyndigheten.se/publikationer-och-material/publikationsarkiv/k/kunskap-om-tobaks--och-nikotinprodukters-skadeverkningar--aterredovisning-av-regeringsuppdrag/

Folkhälsomyndigheten 2026. Artikel 26292-5
Solna Nobels väg 18, 171 82 Solna | **Östersund** Campusvägen 20, Box 505, 831 26 Östersund.
www.folkhalsomyndigheten.se